

РЕШЕНИЕ

№ 67

гр. Варна, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Георги Йовчев

Членове: Николина П. Дамянова
Даниела Ил. Писарова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разглежда докладваното от Георги Йовчев Въззивно търговско дело № 20233001000611 по описа за 2023 година

Производството е въззивно, образувано по жалба на А. Т. Н., М. Х. Н. и Т. Х. Н. срещу решение № 260063/05.08.2022 г. по т.д. № 1348/2019 г. по описа на ОС – Варна, в отхвърлителната част.

В жалбата се излага, че решението на ВОС е неправилно поради нарушение на материалния закон, необоснованост и допуснати съществени процесуални нарушения. Твърди се, че сумите за такси и разноски не се дължат, тъй като не са част от сключеното между страните споразумение. Излагат, че новата погасителна давност е започнала да тече на 19.04.2013 г., когато е извършено последното изпълнително действие – опис на недвижими имоти, а не от датата на прекратяване на изпълнителното дело, поради което давността за всички вземания е изтекла преди 19.02.2019 г. – датата на образуване на изп. дело № 333/2019 г. По отношение на М. Х. Н. и Т. Х. Н. се излага, че същите не дължат сумите по изпълнителното дело, тъй като не са приели наследството на своя наследодател.

Насрещната страна е подала писмен отговор, с който оспорва жалбата. Излага, че по силата на споразумение от 23.04.2013 г., са извършвани доброволни плащания извън изпълнителното производство, като всяко отделно доброволно плащане следва да се приравни на признание на вземането, с което давността се прекъсва.

Постъпила е и въззивна жалба от А. Т. Н., М. Х. Н. и Т. Х. Н. срещу решение № 260015/20.04.2023 г. по т.д. № 1348/2019 г. по описа на ОС – Варна, с което е допълнено решение № 260063/05.08.2022 г. в една част и е оставено без уважение искането за допускане на поправка на очевидна фактическа грешка. Излагат се доводи за недопустимост на решението в частта относно допълването, тъй като съдът не е бил сезиран с искане в смисъла, в който се е произнесъл. По отношение на М. Х. Н. и Т. Х. Н. се твърди, че същите имат интерес да установяват недължимост на вземането по отношение горницата над наследствения им дял.

Насрещната страна „Юробанк България“ АД е подала писмен отговор, в който

оспорва жалбата.

За да се произнесе съдът съобрази следното:

Твърди се, че ответникът на основание заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 919/2013 г., описа на Районен съд – Варна и заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 926/2013 г., по описа на Районен съд - Варна се е снабдил съответно с изпълнителен лист от 27.02.2013 г. за сумата в общ размер на 123 719,64 лв., включваща главница по договор за кредит от 20.06.2007 г. в размер на 106 269,11 лв. за периода от 21.05.2012 г. до 23.01.2013 г., договорна лихва за периода от 21.01.2012 г. до 23.01.2013 г. в размер на 16 815,75 лв., такса в размер на 634,78 лв. за периода от 31.12.2008 г. до 23.01.2013 г., ведно със законна лихва от датата на подаване на заявлението – 25.01.2013 г., до окончателното изплащане и сумата от 4499,03 лв., представляваща направени по делото разноски, както и изпълнителен лист от 26.02.2013 г. за сумата в общ размер на 102393,52 лв., представляваща дължима главница по договор за кредит продукт „Бизнес револвираща линия – плюс“ с № 1190/30.09.2005 г. за периода от 21.04.2012 до 23.01.2013 г., такси в размер на 818,51 лв. за периода от 28.08.2012 г. до 23.01.2013 г., договорна лихва в размер на 17 392,60 лв., дължима за периода от 21.12.2011 г. до 23.01.2013 г., ведно със законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 25.01.2013 г. до окончателното изплащане на вземането, както и направените в хода на производството разноски, а именно: заплатена държавна такса в размер на 2412,09 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 1987,26 лв., въз основа на които е образувано първоначално изпълнително дело № 166/2013 г. по описа на ЧСИ Д. П. Я., рег. № XXX, с район на действие Окръжен съд – Варна, което в последствие е прекратено по молба на вискателя, на основание чл. 433, ал. 1 т. 2 ГПК. Като на 13.02.2019 г., въз основа на същите издадени изпълнителни листи е образувано второ по ред изпълнително дело № 333/2019 г., по описа на ЧСИ П.-Я.а. Ищецът обосновава интереса си от водене на производството с факта на погасяване на вземанията по изпълнителните листи по давност, а в условията на евентуалност намаляване на дължимия по изпълнителните основания размер поради извършено частично плащане.

По отношение на твърденията за настъпила погасителна давност се уточнява, че вземанията за главница по изпълнителните листи се погасяват с петгодишна давност, а тези за лихви с кратката предвидена в закона тригодишна давност. Като в случая петгодишната давност за погасяване на вземанията за главница тече по отделно, от момента на изискуемостта на всяка месечна вноска съгласно погасителния план, до момента на обявяване на кредита за предсрочно изискуем на 19.12.2012 г., поради което вземането за главница е погасено по давност най-късно на 19.12.2017 г., а по отношение на лихвите най-късно на 19.12.2015 г. Ето защо счита, че до момента на образуване на второто по ред изпълнително дело по описа на ЧСИ П.-Я.а, рег. № XXX, на дата 13.02.2019 г. вземанията са погасени по давност без междувременно да са извършвани каквито и да са изпълнителни действия, водещи до прекъсване или спиране на давността, имайки предвид прекратеното предходно изпълнително дело по молба на вискателя.

Видно от представените изпълнителни листи, те са издадени в полза на кредитора „Юробанк И Еф Джи България“ АД и материализират вземания на банката срещу ЕТ „Алба – Х – Х. Н.“, „Екстра Уиндоу“ ООД, Х. В. Н., А. Т. Н. и Н. Р. Н., всички осъдени като солидарни длъжници.

Длъжникът Х. В. Н. е починал на 31.01.2014 г., съгласно издаденото удостоверение за наследници. Оставил е като наследници по закон, своята съпруга А. Т. Н., която е съдлъжник по посочените вземания съгласно изпълнителните листи, М. Х. Н. и Т. Х. Н.. Последните две са конституирани по образуваното изпълнително производство на 13.02.2019 г., по описа на ЧСИ П.-Я.а, рег. № XXX, с район на действие Окръжен съд – Варна. От тук те извеждат своята активна процесуална легитимация и правен интерес от предявения иск. След смъртта на Х. Н. съпругата му е поела предприятието му на ЕТ с ново наименование ЕТ „Алба-Х-А. Н..

Позовавайки се на качеството си на наследници, ищите са отправили възражение, че всяка от тях не дължи вземането в пълния му размер, а до размера само на наследствената си

квота.

В срока по чл. 367, ал. 1 ГПК ответникът „Юробанк България“ АД е депозирал писмен отговор, в който твърди, че давностния срок не е изтекъл поради многократното му прекъсване. Позовава се на сключено между страните споразумение от 23.04.2013 г., с което дълга се признава и по което са извършвани плащания от длъжниците.

Съдът, след преценката на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявената въззивна жалба е депозирана от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, в преклузивния срок по чл. 259, ал. 1 ГПК. Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно рапореждането на чл. 269, ал. 1 изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Решението на първоинстанционния съд, съдържа реквизитите по чл. 236 ГПК и е действително, произнасянето съответства на предявените искания и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими. Доколкото въззивните възражения са сведени единствено до правилността на съдебния акт, касаещи приложимите норми относно погасяването на вземането по давност, то и в този предметен обхват следва да се произнесе въззивния съд съобразно правилото на чл. 269 изр. второ ГПК.

Между страните не се спори, а и от събраните по делото писмени доказателства се установява, че въз основа на заповеди за изпълнение съответно от 28.01.2013 г. и 31.01.2013 г., въз основа на документи по чл. 417 ГПК са издадени изпълнителни листи съответно от 27.02.2013 г. и 26.02.2013 г., послужили за образуване на изпълнително дело № 20137110400166, на 12.03.2013 г., по описа на ЧСИ Д. П. Я., рег. № XXX, с район на действие Окръжен съд – Варна.

В изпълнителното производство като вискател е конституиран „Юробанк и Еф Джи България“ АД, чиито правопреемник е настоящия ответник „Юробанк България“ АД. Вискателят се легитимира като кредитор въз основа на договори за кредит посочени в изпълнителните основания. Като солидарни длъжници по въпросните вземания са посочени следните лица ЕТ „Алба – Х – Х. Н.“, „Екстра Уиндоу“ ООД, Х. В. Н., А. Т. Н. и Н. Р. Н.. Не се спори и относно факта на смъртта на длъжника Х. В. Н., който е оставил наследници М. Х. Н. и Т. Х. Н.. Това аргументира процесуалната им легитимация от предявения иск и правен интерес от водене на процеса. Ищцата А. Т. Н. е задължена към кредитора като съдължник, видно от договор за кредит № BL7263/20.06.2007 г. и договор за кредит № 1190/30.09.2005 г. Ищите М. Х. Н. и Т. Х. Н. придобиват качеството длъжници по силата на наследственото правопреемство като наследници по закон на починалия си баща и съответно те отговарят за задълженията му към кредитора до размера единствено равен на наследствените им квоти.

Въззивникът е отправил възражение касателно качеството на длъжници на М. Х. Н. и Т. Х. Н. основано на наследствено правопреемство. Съобразявайки трайната практика по приемането и отказа от наследство - ППВС № 4/30.10.1964 г., определение № 1334/29.09.2009 г. по гр. д. № 1034/2009 г. на ВКС, IV г.о., ГК, определение № 1397 от 29.12.2009 г. по гр. д. № 1298/2009 г. на ВКС, I г. о., ГК и посочената в него трайна съдебна практика на ВС от 1991 г., както и закона, въззивният съд приема, че отказът от наследство, направен по реда на чл. 52 ЗН във връзка с чл.49, ал.1 ЗН има за последица не само невъзможността за отказалия се наследник да придобие включените в откритото наследство права, но и невъзможността да му се възложат задълженията, които се включват в същото наследство. Съгласно разпоредбата на чл.54, ал.1 ЗН обаче приемането и отказът, направени под условие, за срок или за част от наследството, са недействителни. Наследникът не може да приеме част от наследството или да се откаже за част от него, тъй

като наследството преминава изцяло, а не в отделни негови части и отказът, извършен след като наследникът е приел наследството е недействителен поради липса на предмет. Съгласно разпоредбата на чл. 49, ал. 1 и ал. 2 ЗН приемането на наследство може да стане с писмено заявление на наследника до районния съдия, в района на който е открито наследството или чрез действие, извършено от наследника, което несъмнено предполага неговото намерение да приеме наследството или когато укрие наследствено имущество. Съгласно т.6 и т.14 от ППВС № 4/30.10.1964 г. приемането на наследството може да стане мълчаливо, когато от действията на наследника се разбира непоколебимото му намерение да прием е наследството. В настоящия случай не са представени доказателства да е извършен отказ от наследство от страна на посочените ищци, дъщери на наследодателя. Отказът не може да се предполага, още повече, че той поражда действие от датата на вписването му в особената книга, водена за това от съответния районен съд по местооткриване на наследството, от който момент настъпват последиците му. Доказателства за вписване на направен отказ от наследство не са представени по делото. Дори напротив, по силата на споразумение от 19.05.2014 г. /след откриването на наследството/, сключено между А. Н., М. Н. и Т. Н., е постигнато съгласие дейността на ЕТ „Алба-Х-Х. Н.“, собственост на починалия им съпруг и баща Х. Н. да се поеме еднолично от А. Н. /л. 38 от търг.дело № 1348/2019 г./. Като изрично в споразумението е посочено, че трите лица извършили спогодбата действат в качеството им на наследници. От извършеното разпореждане и от поведението на М. Н. и Т. Н. следва извод за мълчаливо приемане на наследството, поради което въведеното възражение е неоснователно.

В рамките на образуваното изпълнително производство на длъжниците е надлежно връчена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, като в преклузивния срок за това възражение по чл. 414 ГПК не е подавано и с което същата е стабилизирана. В този смисъл съгласно чл. 117, ал. 1 ЗЗД от прекъсването на давността започва да тече нова давност, в случай, че вземането е установено със съдебно решение срокът на новата давност винаги е пет годишен. Разрешението дадено в посочената разпоредба се прилага за всички актове с правноустановяващо действие и изпълнителна сила, в това число и относно заповедта за изпълнение, срещу която не е възражено в законоустановения срок от получаването ѝ. В този случай същата се стабилизира и влиза в сила, като по този начин придобива значението на подлежащо на изпълнение съдебно решение. Тук е мястото да се посочи, че трайно установена е практиката на касационната инстанция, че при разсрочването на едно парично задължение, което по естеството си е еднократно /плащане на цена, връщане на заем/, респективно при уговорката плащането да се извършва на вноски с различни падежи, не се касае за периодични плащания по смисъла на чл. 111 б. „в“ ЗЗД. Приема се, че в този случай задължението се погасява на части, в интерес на длъжника и въз основа на изрично дадено съгласие от страна на кредитора съгласно чл. 66 ЗЗД. При договорите с периодично или продължително действие, през всеки период от време и двете страни по правоотношението престираат. При уговорка за разсрочване на части на едно по правило еднократно задължение, престира само длъжникът, след като вече кредиторът е изпълнил, а този факт сам по себе си не е достатъчен, за да определи изпълнението като периодично. Поради това и възражението за началото на давностния срок, който според ищците следва да се изчислява от момента на падежиране на всяка вноска се явява неоснователен. При постигнато съгласие плащането на дължимата сума да е разделено на погасителни вноски с падежи на определени дати, отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодични плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост /в този смисъл мотивите към ТР № 5/2019 г., на ОСГТК, на ВКС/. Следователно съобразно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД следва да се прилага общата пет годишна давност, макар и вземането да е разсрочено.

На 23.04.2013 г. между банката кредитор и длъжниците е подписано споразумение, в което са постигнати съглашения, че общите задължения към момента на сключване на споразумението по договори за кредит № 1190/30.09.2005 г., № 1305/26.10.2005 г. и №

BL7263/20.06.2007 г., са формирани от главница в размер на 249 935,85 лв., договорна лихва от 35 228,88 лв. и законна лихва от 25.01.2013 г., подаването на заявленията за издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист. Съгласно постигнатите договорености длъжниците са поели задължение за ежемесечно внасяне на суми в периода от май 1013 г. до април 2014 г., по разплащателна сметка на ЧСИ П.-Я.а. Изрично е уговорено, че при внасяне на суми те се разпределят при спазване на поредността посочена в чл.76, ал.2 ЗЗД, разноски, лихви и накрая главница.

Искът по чл.439 ГПК е предоставен за защита на длъжника при липса на материалноправни предпоставки на изпълнителния процес и се явява съпътстващ същия процес защита. Съгласно чл.439, ал.1 ГПК, длъжникът може да оспорва изпълнението чрез иск, който може да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Предмет на отрицателния установителен иск е недължимостта на изпълняемото материално право, основано на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, т.е. недължимост на вземането, предмет на издадения изпълнителен лист, въз основа на който е образувано изпълнителното дело. Чрез този иск се упражнява по съдебен път материалноправното възражение за изтекла погасителна давност /чл.120 ЗЗД/.

Според приетото в ТР № 3/28.03.2023 г. постановено по тълк. дело № 3/2020 г., на ОСГТК на ВКС, нормата на чл. 115, ал. 1 б. „ж“ ЗЗД се прилага в изпълнителния процес по изпълнителни дела за събиране на вземания образувани до приемането на 26.06.2015 г. на ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г., на ОСГТК на ВКС, с което е обявено за загубило сила ППВС № 3/1980 г. /т. 10 от ТР № 2/2013 на ОСГТК на ВКС/. Задължителното тълкуване на ППВС № 3/1980 г. отпада едва от момента на обявяване на Тълкувателното решение, с което Постановлението е счетено за загубило сила. Затова по изпълнителните дела, образувани за принудително събиране на вземания до обявяване на ТР № 2/26.06.2015 г. постановено по тълк. дело № 2/2013 г., ОСГТК, на ВКС, не е текла погасителна давност на основание чл. 115, ал. 1 б. „ж“ ЗЗД. Давността за тези вземания е започнала да тече от 26.06.2015 г..

Според чл. 116, б. „в“ ЗЗД, давността се прекъсва с предприемането на действия по принудителното изпълнение на вземането. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ. В изпълнителното производство за събиране на парични вземания може да бъдат приложени различни изпълнителни способности. В мотивите към т.10 от ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС като способности прекъсващи давността са посочени неизчерпателно са посочени: насочване на изпълнението чрез налагане на заповед или възбрана, присъединяване на кредитора, възлагане на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис, оценка на вещта, назначаването на пазач, насочването и извършването на публична продажба. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнителното дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имуществото на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи и книжа, назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение.

Така в настоящия случай изпълнителното производство, по което е образувано изпълнително дело № 166/2013 г., по описа на ЧСИ П.-Я.а, рег. № XXX е прекратено поради факта на настъпила перемпция на основание чл. 433, ал. 1 т. 8 ГПК. Когато вискателят не е поискал извършване на изпълнителни действия в продължение на две години, изпълнителното производство се прекратява ex lege на основание чл. 433, ал. 1 т. 8 ГПК. Без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това. Прекратяването става по право, а нова давност започва да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие.

Понеже се касае за вземане по стабилизирана заповед за незабавно изпълнение, то,

съгласно изложените по-горе правни изводи, следва да се прилага общата пет годишна давност, съобразно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД.

Изпълнително дело № 20137110400166, по описа на ЧСИ П.-Я.а е образувано по молба на вискателя от 12.03.2013 г. и доколкото същото е образувано преди 26.06.2015 г., спрямо него следва да намерят приложение разясненията дадени в ППВС № 3/03.11.1980 г.. Последното относимо действие по изпълнението довели до прекъсване на давността в производството е извършен опис на недвижимо имущество на 09.04.2013 г., съгласно съставения за това протокол. Поради настъпила перемпция същото е прекратено по силата на закона на 19.04.2015 г., като ирелевантно е последвалото разпореждане за прекратяване на изпълнителното производство. Така погасителната давност се прекъсва с предприемане на действия за принудително изпълнение, а докато трае изпълнителното производство същата спира да тече. В периода от образуване на изпълнителното производство на 12.03.2013 г. до момента на прекратяването му на 19.04.2015 г. давностния срок е спрял да тече. След прекратяване на производството по изпълнителното дело на 19.04.2015 г. е започнал да тече нов петгодишен давностен срок за вземането, който изтича на 19.04.2020 г..

Междувременно, преди изтичането на давността, е образувано последващо изпълнително дело също по описа на ЧСИ П.-Я.а. Делото е образувано по молба на 13.02.2019 г., от което следва, че приложение ще намерят разрешенията дадени с ТР 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, доколкото застъпените в него позиции имат действие за напред след постановяване на тълкувателния акт. Следователно по това изпълнително дело давностния срок спира да тече, а се прекъсва с предприемане на всяко същинско изпълнително действие. Такива действия са предприети с наложена възбрана от 13.02.2019 г., с постановлението за образуване на изпълнителното дело. Следователно от този момент, с предприемането на изпълнителното действие, давността отново е прекъсната и е започнала да тече нова, петгодишна давност. Така погасителната давност към момента на подаване на исковата молба на 16.08.2019 г., инициирала производството пред първоинстанционния съд, не е изтекла. Вземането не е погасено по давност.

Наред с това следва да се посочи, че със сключване на споразумението от 23.04.2013 г., извършените плащания съгласно предвиденото в него, потвърдени от заключението на изслушаното вещо лице по счетоводната експертиза, длъжникът потвърждава категорично и недвусмислено съществуването на вземането по издадените изпълнителни листи. Всяко доброволно плащане от страна на длъжника по сключеното споразумение представлява признаване на вземането и води до прекъсване на давността по смисъла на чл. 116, б. „а“ ЗЗД /в този смисъл ТР № 4/14.10.2022 г. постановено по тълк. дело № 4/2019 г., на ОСГТК на ВКС/. От заключението на вещото лице по изслушаната пред първоинстанционния съд съдебно-счетоводна експертиза се установя, че по това споразумение са извършени плащания, които погасяват част от вземанията по всеки от изпълнителните листи. Тези плащания също имат отношение към прекъсването на давността. Съгласно заключението на вещото лице вземанията по трите дълга са погасявани в съответствие с т. 4.1 от споразумението при поредност на погасяване на паричните задължения, както следва разноси, лихва, главница.

В резултат на извършените плащания през периода от 15.04.2013 г. до 01.07.2014 г. вземанията по договор за кредит от 20.06.2007 г., за които е издаден единия изпълнителен лист са погасени към датата на последното плащане – 01.07.2014 г., както следва: разноси в размер на 5133,81 лв. и договорна лихва в размер на 16800,35 лв., погасяване на главницата не е извършвано, при което същата е в размер на 106269,11 лв.. Общата сума платена по дълга е в размер на 21934,16 лв. Последно плащане е направено на 01.07.2014 г. Извършени са плащания в периода от 11.03.2013 г. до 28.05.2014 г. и за вземанията по кредит от 30.09.2005 г., за които е издаден друг изпълнителен лист. Въз основа на тези плащания са погасени, както следва разноси в размер на 13169,27 лв., договорна лихва в размер на 17392,60 лв., лихва за забава в размер на 4775,33 лв., като погасявания по главницата не са правени, поради което същата е в размер на 102393,52 лв.. Общата платена сума по дълга

тук е 35337,20 лв., а последното плащане е извършено на 07.05.2014 г. От експертизата става ясно, че законните лихви върху главницата от 106269,11 лв. за периода от 25.01.2013 г. до 13.02.2016 г. възлизат на 32 983,17 лв., а лихвата за забава върху главницата от 102 393,52 лв. възлиза на 31 780,27 лв., от които са погасени сумата от 4775,33 лв., поради извършено плащане.

Поради плащанията в хода на образувано изпълнително производство вземанията на кредитора се явяват погасени частично до размера на извършените плащания. Така по отношение на вземането по договор за банков кредит от 20.06.2007 г., чрез плащане са погасени сумата от 16 800,35 лв., представляваща договорна лихва, сумата от 634,78 лв. и 4499,03 лв., формирани като такси и разноски. Спрямо вземането по договор за банков кредит от 30.09.2005 г. са платени суми в размер на 17392,60 лв., изразяваща се в договорна лихва, сумата от 4775,35 лв., представляващи лихва за забава за периода от 25.01.2013 г. до 19.06.2016 г., както и сумите от 818,51 лв. и 4399,35 лв., отново за такси и разноски. Доказано е, че тези суми са събрани в проведеното принудително изпълнение по молба на вискателя въз основа на издадените в негова полза изпълнителни основания. Длъжниците по изпълнителното дело дължат заплащане на разноските по принудителното изпълнение винаги, когато плащанията са направени след започване на изпълнителното производство. Плащането се приема за направено след започване на изпълнителното производство, когато длъжникът е погасил задължението си след предявяване на изпълнителния лист от вискателя пред съдебния изпълнител. Когато изпълнителния лист е предявен пред частен съдебен изпълнител, длъжникът дължи всички такси, дори и когато изпълни в срока за доброволно изпълнение /дължи платените от вискателя авансови такси, разноски за извършените необходими действия по изпълнителното дело, разноските на вискателя за процесуално представителство и пропорционалната такса по чл. 26 от Тарифата към ЗЧСИ/. Приема се, че сумата е събрана от съдебния изпълнител, макар и тя да не е постъпила по негова сметка, а по сметка на кредитора, доколкото съдебния изпълнител е извършил действия и е наложил обезпечения върху имущество на длъжника на съответната на дълга стойност. В този смисъл възражението отправено от ищците за недължимост на такси и разноски с оглед прекратяването на изпълнителното производство се явява неоснователно. В спогодбата е уговорено, че краен падеж на плащане на цялата сума е 27.07.2017 г., чиято погасителна давност не е настъпила към момента на подаване на исковата молба, доколкото изпълнително дело № 20117150400610, по описа на ЧСИ Пашова е образувано по молба на вискателя от 17.11.2011 г. Към 18.03.2019 г. давността започнала да тече от 15.02.2015 г. не е изтекла, а е прекъсвана на два пъти. Последно това е станало именно с извършване на описа на 18.03.2019 г., от който момент е започнала да тече нова петгодишна погасителна давност, която към момента на подаване на исковата молба на 15.10.2020 г., инцирала производството пред първоинстанционния съд, не е изтекла.

По изложените съображения и ненастъпилата погасителна давност, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

По въззивната жалба подадена срещу решението по чл.247 ГПК.

Разгледан е отрицателен установителен иск, за който е характерното, че ищецът защитава своето право, отричайки правото на ответника върху същия обект, или отричайки правата му, които са пречка, за да реализира собственото си право. Ищецът има задължението да установи наличието на свое накърнено материално право, което се нуждае от защита, доказвайки фактите, от които произтича. За него е налице правен интерес посредством отрицателния установителен иск да установи несъществуването на спорното право в патримониума на ответника, който ще носи тежестта да докаже притежанието на правото. Съгласно чл.60 ЗН наследниците отговарят за задължението на наследодателя разделно, до размера на своя дял. Предмет на установяване с предявения в настоящото производство иск е несъществуването на вземане на банката, което е предмет и е признато за съществуващо с влязла в сила заповед. Първоинстанционният съд се е произнесъл с изричен диспозитив относно размера на задължението на всяка от ищците съобразявайки основанието въз основа, на което са придобили качеството длъжник и наследствения им дял.

Доколкото е налице произнасяне за частта, за която всеки от длъжниците дължи, съответно частта, за която се установява основателност на претенцията, то не е налице необходимост постановяване на отделен и самостоятелен диспозитив, че вземането не е установено или е установено в останалата му част. Страната няма правен интерес от такова произнасяне и същото би било недопустимо.

Доколкото след смъртта на кредитополучателя Х. Н., действащ в качеството на ЕТ „Алба – Х – Х. Н.“, въззивницата А. Н. е поела предприятието на едноличния търговец, включително със задълженията по договорите за кредит с въззиваемото дружество, то качеството на съдлъжник, в което е отговаряла в началото се е трансформирало в длъжник по кредита, като след заличаване на търговеца от Търговския регистър е продължила да отговаря като длъжник за целия дълг и с цялото си имущество като физическо лице.

След като А. Н. отговаря като длъжник за целия дълг, то правилно първоинстанционния съд в допълнителното решение е заличил изрази „като съдлъжник“, поради което решение № 260015/20.04.2023 г. по т.д. № 1348/2019 г. по описа на ОС – Варна, с което е допълнено решение № 260063/05.08.2022 г. в една част и е оставено без уважение искането за допускане на поправка на очевидна фактическа грешка, следва да се потвърди.

Въззиваемата страна не е направила искане за присъждане на разноси във въззивното производство, поради което разноси не се дължат.

Воден от изложените правни изводи, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260063/05.08.2022 г. постановено по т.д. 1348/2019 г., по описа на Окръжен съд – Варна и решение № 260015/20.04.2023 г. по т.д. № 1348/2019 г. по описа на ОС – Варна, с което е допълнено решение № 260063/05.08.2022 г. в една част и е оставено без уважение искането за допускане на поправка на очевидна фактическа грешка.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от съобщението до страните пред ВКС при условията на чл.280, ал.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____